

تشدید بی اعتمادی به آینده بازار جهانی نفت

افزایش تقاضا، سیاست های کاخ سفید علیه ایران و ونزوئلا، تولید نفت های غیرمتعارف و هماهنگی میان تولیدکنندگان نفت خام از جمله مولفه های سیاسی و اقتصادی هستند که آینده بازار نفت و انرژی را مبهم و غیرقابل اطمینان ساخته است .

بازار نفت روزهای پر تنش را طی می کند. تولیدکنندگان نفت عضو و غیرعضو اوپک توانستند با هماهنگی یک ساله خود سطح قیمت ها را از زیر 40 دلار تا بیشتر از 70 دلار برسانند. اما اکنون تحریم های ایالات متحده آمریکا علیه ایران و ونزوئلا و دیگر مسائل حرف و حدیث هایی را در مورد آینده این صنعت ایجاد کرد.

از طرف دیگر برآوردهای کارشناسان اقتصاد انرژی و حتی پیش بینی های اوپک حاکی از آن است که روند افزایش تقاضا تا پایان سال جاری میلادی ادامه خواهد داشت. در این شرایط احتمال افزایش قیمت جهانی نفت دور از ذهن نخواهد بود و به همین دلیل تولیدکنندگان نفت برای جلوگیری از افزایش قیمت و به صرفه شدن نفت های رسوبی تلاش می کنند سطح تولید را افزایش دهند. برای تولیدکنندگان تثبیت قیمت هر بشکه نفت در سطحی ثابت و بین 70 تا 75 دلار به صرفه و دارای حاشیه امن ارزیابی شده است.

روزنامه وال استریت ژورنال در مورد دورنمای آینده بازار نفت آورده است که همزمان با افزایش تقاضا بر میزان تولید نیز اضافه می شود. در همین حین قیمت های جهانی به علت افزایش بیشتر تقاضا مسیر رو به رشدی خواهد داشت.

شیب افزایش قیمت ها پس از اعلام گزارش سازمان اوپک از بازار جهانی تندتر شده است. این اتفاق در حالی رخ داد که اوپک اعلام کرد در ماه گذشته میلادی روزانه 35 هزار بشکه بر تولید خود افزوده است. به همین دلیل پیش بینی می شود به رغم افزایش نسبی تولید نفت، به

علت بیشتر شدن تقاضا روند قیمت ها افزایش یابد یا حداقل از سطوح فعلی افت فاحشی نداشته باشد.

**** اوپک و بازار جهانی نفت**

گزارش تازه اوپک از بازار انرژی نه تنها نتوانست آرامش را به این حوزه بازگرداند بلکه آینده را غیرقابل اطمینان و مبهم ترسیم کرد.

اوپک در گزارش اخیر خود از بازار انرژی، پیش بینی کرد که تقاضای جهانی نفت در سال 2018 به میزان 1.65 میلیون بشکه در روز افزایش داشته باشد. مهمتر آنکه در نیمه دوم سال 2018 بر میزان بی اعتمادی به شرایط افزوده می شود.

در این گزارش پیش بینی شده است به خاطر کاهش تولید در نیجریه، ونزوئلا و لیبی بر میزان تولید و صادرات نفت عراق، عربستان و الجزایر افزوده خواهد شد.

خبرگزاری رویترز هم گزارش ماهانه اوپک را حاوی اطلاعاتی غیر قابل اطمینان در مورد آینده بازار نفت توصیف کرد.

اعضای اوپک در کنار روسیه از ابتدای سال 2017 توافق کردند تا میزان تولید خود را 1.8 میلیون بشکه در روز کاهش دهند. این کشورها که با اقدام خود باعث افزایش قیمت ها و ثبات در بازار انرژی شدند، اکنون تلاش دارند در اجلاس آتی اوپک در 22 ژوئن (اول تیر) در مورد آینده تصمیم گیری کنند. ممکن است آن ها با تغییر در سیاست های پیشین، تاحدودی بر تولید خود بیافزایند.

از طرف دیگر ارزیابی اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده هم حکایت از آن دارد که تولید نفت آمریکا بر اساس پیش بینی های قبلی افزایش نخواهد یافت و در سال آینده تولید نفت در آمریکا به 11.76 میلیون بشکه در روز خواهد رسید.

**** تولید و صادرات نفت ایران**

«دونالد ترامپ» رئیس جمهوری ایالات متحده یک ماه قبل واشنگتن را از برجام خارج و ایران را تهدید کرد که تحریم ها را بار دیگر برقرار می سازد. با اینکه مهمترین هدف ترامپ صنعت نفت جمهوری اسلامی اعلام شد اما سطح تولید ایران تاکنون کاهش شدید را نشان نداده و ارزیابی ها از مقاومت برخی کشورها در مقابل کارشکنی های کاخ سفید حکایت دارد.

گزارش اخیر اوپک هم نشان می دهد میزان تولید نفت ایران برای سومین ماه پی در پی افزایش داشته است.

در ماه می ایران روزانه بیشتر از 3.8 میلیون بشکه نفت خام تولید

کرد. به نوشته تارنمای اوایل پرایس در این ماه هم مهمترین مشتری نفت ایران چین، هند، کره، ترکیه، ایتالیا و ژاپن بوده اند. بنا بر گزارش ها در این دوره صادرات نفت ایران به هند با گذشتن از 700 هزار بشکه در روز به بالاترین سطح از سال ۲۰۱۶ رسید.

چین، هند و ترکیه مخالف فشارهای آمریکا برای کاستن از خرید نفت خود از ایران هستند. از طرف دیگر کشورهای اروپایی هم از مهمترین مشتریان ایران به شمار می روند. مخالفت دیگر امضاکنندگان توافق برجام با سیاست های ترامپ هم آینده اجرای سیاست های تحریمی وی را نامشخص ساخته است.

دامین کارولین از کارشناسان موسسه مالی گلدمن بر این اعتقاد است مقاومت همه اعضای گروه ۵+۱ در مقابل آمریکا ممکن است اثر تحریم های ترامپ بر صادرات و تولید نفت ایران را محدود کند. بنابراین احتمال کاهش صادرات نفت تا سطح دوره پیش از امضای برجام (سال 2015) بسیار کم است.

****تردید در ظرفیت مازاد عربستان**

برخی رسانه ها و تحلیلگران غربی اجرای تحریم های نفتی ایران را قطعی تصور کرده و مدعی شده اند با اجرای آن ها سهم ایران در بازار نفت کاهش می یابد. با این حال در زمینه نوع مدیریت آینده بازار و توانایی ریاض در پر کردن ظرفیت خالی تردیدهای جدی وجود دارد.

تارنمای شبکه خبری بلومبرگ پیش بینی کرد تنش ها در ونزوئلا و افزایش شدت تحریم ها علیه ایران ممکن است باعث کاهش حدود 30 درصدی تولید نفت آن ها شود. گفته می شود عربستان سعودی با افزایش عرضه و ایالات متحده هم با عرضه ذخایر استراتژیک خود این کاهش را جبران خواهند کرد.

آژانس بین المللی انرژی هم در پیش بینی اوضاع بازار در سال 2019 آورده است تولید اوپک در کنار نفت های غیرمتعارف آمریکا برای پاسخ دادن به نیاز بازار کفایت می کنند اما همکاری عربستان سعودی برای پرکردن ظرفیت های خالی مورد نیاز است. بنا بر ادعای این موسسه اگر شرایط سیاسی به همین صورت ادامه یابد برای سال 2019 نفت ایران حدود 23 و ونزوئلا 40 درصد کاهش خواهد داشت.

عربستان سعودی نیز از ادامه سیاست های ضد ایرانی خود و خوش خدمتی به کاخ سفید و دشمنان ایران خبر داد و اعلام کرد می تواند به سرعت کمبود نفت در بازار را جبران کند. مازن السوداری مدیر یک مرکز پژوهشی در ریاض این شرایط را در بلندمدت به نفع عربستان و روسیه توصیف کرد.

با این حال تحلیلگران بازار انرژی تاکید دارند در هر شرایطی نمی توان نسبت به افزایش قیمت نفت بی تفاوت بود. تارنمای تحلیلی S&P Global بر این باور است اگر آمریکا بر تحریم صنعت نفت ایران اصرار بورزد و ونزوئلا نیز نتواند شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی خود را بهبود ببخشد، تولیدکنندگان در کوتاه مدت ممکن است با مشکلاتی روبرو شوند.

با وجود این تحلیل ها تارنمای OilPrice در گزارش دیگری بر این اعتقاد است در مورد میزان ظرفیت های اضافی عربستان سعودی اغراق می شود و هنوز مشخص نیست که آیا ریاض در کوتاه مدت می تواند کمبود بازار را جبران کند.

بر اساس این تحلیل بیشتر کارشناسان وجود ظرفیت تولید 12.5 میلیون بشکه در روز ریاض را تنها حد حرف می دانند. گفته می شود این کشور اکنون روزانه حدود 10.5 میلیون بشکه نفت تولید می کند. آمار نشان می دهد که ظرفیت تولید نفت عربستان بسیار کمتر از میزانی است که در مورد آن سخن گفته می شود و ممکن است این کشور تنها به میزان 600 هزار بشکه در روز ظرفیت مازاد روزانه داشته باشد.